

SLOVENSKI VESTNIK

Celovec • četrtek • 13. september 2001 šte. 37 (3135) • letnik 56 • cena 10 šil. • 0,73 evra

Razširitev EU je potrebna, a brez referendumu

Da k razširitvi Evropske unije danes ni več alternative, če naj se Evropa kot celota razvija v demokratično in gospodarsko močno telo, je pokazala javna diskusija v prostorih koroškega ORF. V petek, 7. septembra, popoldne so v okviru tematskega krožka »avstrijski pogovori« razpravljali politiki in gospodarstveniki iz Avstrije in Slovenije o gospodarskih učinkih pristopa Slovenije.

Razprave so se med drugim udeležili avstrijska zunanja ministrica Benita Ferrero-Waldner, slovenski zunanji minister Dimitrij Rupel, koroški deželni glavar Jörg Haider, njegov namestnik Peter Ambrozy, deželni svetnik Georg Wurmitzer in zastopniki sindikatov ter gospodarskih zbornic. Kot zastopnik koroških Slovencev je spregovoril Bernard Sadovnik, predsednik NSKS.

Razprava je pokazala, da so najhujši zadržki proti pristopu Slovenije oz. proti širitvi unije prav pri delavskem zastopstvu in pri svobodnjakih. Oboji (Haider in Paska) trdijo, da bo po razširitvi EU cenena delovna sila iz novih članic preplavila Koroško in domačinom odvzela delovna mesta.

Z zahtevo po vseavstrijskem referendumu o pristopu Slovenije je koroški deželni glavar pogorel, zato je na koncu seje najavljaval možnost samo koroškega referendumu. Pa tudi s tem predlogom je ostal sam, kajti tako socialdemokrati kot ljudska stranka se nad to zamislijo niso navduševali.

Ministrica Ferrero-Waldner je zavrnila zahtevo po referendumu, prav tako je ostro reagirala na trditve o poplavi s ceneno delovno silo. Dejala je, da je razširitev EU naraven razvoj, ki bo zelo koristil prav Avstriji. Končno ne bo več obrobna eujevska država. Slovenija bo po njenem mnenju morala odgovoriti na dva vprašanja: bloka: to je varnost jedrske elektrarne Krško, drugo pa so AVNOJSKI sklepi in zadeva privatizacije. Slednje bo skušala razčistiti posebna zgodovinska komisija.

Slovenski zunanji minister Rupel je uvodoma poudaril, da je vstop Slovenije v EU tudi v avstrijsko korist. O zahtevi po referendumu je dejal, da se

Evropa ni razvijala po metodi referendumov, ampak na pravnih osnovah. Tudi o Avstriji niso odločali v drugih državah. Slovenija bo vse pogoje za pristop izpolnila, saj je že danes najmanj na nivoju dveh članic

EU. Danes več ljudi hodi na delo v Slovenijo kot pa iz nje. Rupel pa je svaril pred neodgovorno zahtevo po referendumu v Avstriji, kajti Slovenci bi znali nanjo reagirati prav nasprotno.

Franc Wakounig

Del udeležencev na petkovi razpravi v teatru ORF, z leve: dež. gl. Jörg Haider, ministrica Benita Ferrero-Waldner, gl. ured. Willi Mitsche, minister Dimitrij Rupel

PREBLISK

Kaj reči ob strahotni katastrofi v Združenih državah? Kaj reči, da ne bo zvenelo plehko, špekulativno, prepametno in preneumno?

Človek ostane brez besed. Število, ki označuje množico žrtev, je abstraktno, saj si ne znamo predstavljati, kakšna množica, koliko posameznih usod, koliko LJUDI je umrlo.

Toda govoriti bo treba. Ne le za Američane, tudi za domala ves svet so Združene države tisti – konec koncev in ob vseh napkah in sodobnemu kolonializmu – še vedno garant svetovnega, resda bolj ali manj krkega miru.

ZDA so zadete v mozeg, v najobčutljivejši živec. Sredi lastne ogromne države se lahko začnejo strahote, ki jih sko-

rajda ni mogoče dojeti. Zastrahljivo pri tem, kako relativno enostavno. In nobena tajna služba, noben kontrolni aparat ni mogel katastrofe preprečiti. Kateri psihopat stoji za vsem tem? Kdo je odgovoren? Kakšno bo maščevanje?

Groza

Vse razsežnosti groznega dejanja, tudi psihološke, bodo prišle na dan šele počasi. Posledice bodo vidne in občutne še čez desetletja.

Kar pa je najhujše: kje, kdaj in kako bo spet kdo poskušal kaj podobnega, »opogumljen« in pijan od »uspeha«.

S. W.

16. VESTNIKOV IZLET

od petka 12., do nedelje 14. oktobra 2001
MOŠČENIČKA DRAGA – hotel MARINA

Vse bralce in prijatelje prisrčno vabimo na letošnji izlet v Moščeničko Drago. Kot vsako leto se bomo tudi letos potrudili, da nam bo lepo in prijetno. Za ples in zabavo nam bo igral TRIO KORENIKA iz Šmihela pri Pliberku.

Cena: 1.700,- šil. na osebo v dvoposteljnih sobah 123,54 €
320,- šil. doplačilo za enoposteljno sobo 23,25 €

Prijave 0463/514300-40 (Milka Kokot), -14 (Urška Brumnik)

Vaš partner za transport + turizem

SIENČNIK
Telefon (04236) 2010-0
Telefax (04236) 2010-11
A-9141 DOBRILA VAS

Nihče ni nedotakljiv

Strahotne slike terorističnega napada na simbole ameriške moči, WTC, Pentagon, zunanje ministristvo, tisoči mrtvih, groza v ljudeh, začudenje, kako je to sploh mogoče ... Saj človek res ne more verjeti. Toda zgodilo se je. Odslej se bo zgodovina pisala drugače, menijo komentatorji. Najbrž res. Busheva Amerika je spoznala, da ni več nedotakljiva. Njeno ljudstvo ne pozna bombandiranja, ne v prvi ne v drugi svetovni vojni. Američani so se vedno bojevali in drugje se niso spraševali, koliko civilistov so prizadeli. Tudi zato je izkušnja še bolj boleča.

Slike so grozljive, posledice katastrofalne, ameriški ponos je močno prizadet. Bush napoveduje izsleditev in obračun s teroristi. Sila rodi silo. Vsekakor ima vse možnosti, da obračuna s storilci, celo z državami. Egipčanski Mubarak ga je posvaril, da zane-marja Bližnji vzhod. Če naj se zgodovina piše na novo, naj jo pišejo pogovori in mednarodno sporazumevanje!

J. R.

GLASBENO GLEDALIŠČE GABRIEL •

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA • v sodelovanju

z MUSIKVEREINOM • vabijo na

NA RODNE

simfoniki rtv slovenija

KONCERT SIMFONIKOV RTV SLOVENIJA

Komponisti: Bojan Adamič, Janez Gregorc, Dečo Žgur

Dirigent: Anton Nanut; solisti: Mia Žnidarič in Gabrijel Lipuš, vokal; Michael Erian, saksofon

Petek, 21. septembra 2001, ob 20. uri
v veliki dvorani Doma glasbe (Konzerthaus) v Celovcu

Na sporedu so klasične, skoraj standardne jazzovske harmonije simfoničnega orkestra, narejene po motivih slovenskih ljudskih pesmi. Vstopnice so v predprodaji na Slovenski prosvetni zvezi, tel. 0463/514300-22 in pri Musikvereinu, tel. 0463/55410

Lojze Peterle med St. Knaflom in M. Flemmingovo

PRIBLIŽEVANJE SLOVENIJE K EU

Slovenija je prvak v prvi skupni

V soboto, 8. septembra, je v Šentvidu ob Glini zasedala Zveze krščansko-demokratskih upokojencev. Dopoldne so politični predstavniki iz drugih evropskih držav in eujevske ustanov razpravljali o razvoju odnosov med Avstrijo in Slovenijo v luči slovenskega približevanja k EU. Na podiju je poleg predsednika avstrijskih penzionistov Stefana Knafla, bivšega ravnatelja deželne arhiva Alfreda Ogrisa, nekdanjega avstrijskega veleposlanika pri EU Wolfganga Wolteja ter avstrijske eujevske poslanke Marelies Flemming sedel tudi bivši slovenski zunanji ministar in zdajšnji držav-

nozborski poslanec Lojze Peterle.

Slovenija bi rada leta 2004 že sodelovala pri volitvah v evropski parlament. Flemmingova je poudarila, da je Slovenija zgleden pristopni kandidat, ki bo obogatitev za skupno Evropo. Obenem pa bo s slovenskim pristopom Avstrija končno lahko oddala funkcijo eujevske obmejne države, kar je v času rastočih migracijskih tokov zelo pomemben vidik.

Wolte je pripomnil, da pristopna pogajanja potekajo solidno in trdo, razširitev EU da sloni na jasnih pogojih in izhodiščih, zavrnil pa je predlog, da bi Avstriji odločali o pristopu

Slovenije k EU. To je stvar kandidatke in pa evropskega parlamenta.

Bivši slovenski premier in zunanji minister Lojze Peterle je dejal, da je ponosen na pot, ki jo je Slovenija prehodila v desetih letih samostojnosti. Prepričan je, da bo Slovenija kmalu postala članica EU, čeprav je treba doma še marsikaj postoriti. A tudi to bo opravljeno dobro. Sloveniji je vseeno, katere države pridejo v EU, »ne bi pa nam bilo prav, če ne bi bili v prvem krogu. Zdaj smo prvaki v prvi skupini,« je menil Peterle. Dejal je, da morajo o prihodnosti Evrope razmišljati na obeh straneh meja, kajti Evropo je treba graditi doma in pri sosedu, ne le v Bruslju. Če bo Evropa zgrajena na načelih dobrega sosetstva, bo koncept sovražnika dokončno odslužil. *Franc Wakounig*

Predsednik RS Kučan v Solkanu

SLOVENIJA

1000 let Solkana

Prebivalca Solkana, kraja tik ob slovensko-italijanski meji, so v soboto svečano proslavili prvo pisno zaznambo kraja pred tisoč leti. Prireditev je bila na mestu, ki mu domačini pravijo »Plac« in kjer so se stoletja zbirali domačini, kjer so hru-mele številne sovražne vojske, kjer so l. 1945 domačini sprejeli partizansko osvobodilno vojsko in kjer so jasno izpovedali zahtevo, da hočejo biti priključeni matični domovini. Tako so v soboto tudi predali svojemu namenu vodnjak, simbol izobilja in vira življenja.

Množici je spregovoril predsednik republike Slovenije Mi-

lan Kučan. Največ pozornosti je namenil sožitju različnosti v združeni Evropi, ki postaja resničnost. Ko je govoril o preteklosti in starih delitvah, je tudi poudaril: »Kot dobri sosede, ki vemo, da ima vsakdo svojo odgovornost tudi za preteklost, smo prav zaradi tega pripravljeni hoditi po poti sprave.«

Predsednik Kučan se je med obiskom na Goriškem srečal tudi z delegacijo prebivalcev slovenske vasičke tik za italijansko mejo Jeremetišče. Seznanili so ga s problematiko razlašanja slovenske zemlje in rušenja domačij. Gre za žrtve italijanskega nacionalističnega načrta širjenja obmejnih in carinskih objektov. To je brez smisla, saj vemo, da v EU »kmalu oziroma jutri« ne bo

več meja. Pravijo, da se v tem primeru kršijo najosnovnejše pravice, tudi možnost rabe slovenskega jezika.

Predstavniki obeh krovnih slovenskih organizacij manjšin v Italiji na čelu z Rudijem Pavšičem, predsednikom Slovenske kulturno-gospodarske zveze, in Sergijem Pahorjem od Sveta slovenskih organizacij pa so prosili predsednika Kučana, da naj ob bližnjem obisku italijanskega zunanjega ministra Renata Ruggiera v Ljubljani ponovno opozori na težave, s katerimi se morajo spoprijemati Slovenci v Italiji. Zaskrbljujejo je zlasti financiranje slovenskih ustanov, saj kljub zakonu, ki naj zagotavlja sedem milijard lir, iz Rima niso do sedaj dobili še niti ene lire. *A. K.*

PO 67 LETIH »AVGUSTOVANJA«

Celovski sejem prvič v septembru

V soboto, 15. septembra, se bo začel letošnji celovski jesenski sejem. Po 67 letih je celovski sejem prelomil s tradicijo in se od avgustovskega termina prevesil v september. Po besedah predsednika sejma Walterja Dermutha ta odločitev ni bila enostavna, a dosežanje izkušnje, predvsem naval razstavljalcev, so dober obet za uspešen potek sejma. Izbira septembrskega termina je bila uglasena z gospodarstvom in z razstavljalci. Pa tudi po vremenski plati je bila izbira pravilna. V najhujši vročini, kakršna je letos vladala v tradicionalnem času sejma, bi se le malo ljudi znašlo na sejišču, bližina hladnega Vrb-

skega jezera bi bila preveč vabljiva.

Poslovodja sejma, Bilčovščan Erich Hallegger naglašuje, da je sejem slej ko prej najvažnejša gospodarska prireditev na Koroškem. Sejem je razprodan, udeležilo se ga bo nad 600 direktnih razstavljalcev, od tega 108 (ali 18%) tujcev. Težišča gospodarske vizitke dežele bojo stanovanjska oprema, gradnja, moda, novi mediji, šport in kmetijstvo. Novo pa je, da se bo s samostojnim paviljonom predstavila živilska industrija dežele.

Letošnji jesenski sejem bo trajal od sobote, 15. septembra, do nedelje, 23. septembra 2001. *F. Wakounig*

ITALIJA

Bazoviške žrtve

V čast in spomin na čase hude protislovenske mržnje pred 71 leti, ko je fašistični režim na posebnem vojaškem procesu obsodil in usmrtil štiri mlade slovenske fante, so se v nedeljo v Bazovici pri Trstu zbrali številni zamejski Slovenci iz Tržaškega in iz Furlanije ter Julijske krajine. Pred spomenikom Bidovcu, Marušiču, Milošu in Valenciču je mpožica obudila spomin na prve žrtve fašizma nad Slovenci, saj so bili brez dokazov in z že vnaprej napisano sodbo obsojeni v času protislovenske gonje, ki jo je fašizem podžigal na etnično mešanem prostoru.

Za celotno slovensko skupnost je ta dogodek postal zgled upora proti zatiranju, ki so ga izvajale italijanske fašistične oblasti. Zbrani so ponovno zahtevali revizijo procesa, saj so

Spomenik žrtvam v Bazovici

formalno za italijansko oblast bazoviške žrtve še vedno teroristi.

A. K.

ODKRITJE SPOMENIKA »VINDIŠARJEM«

Potvarjanje zgodovine in udarec sožitju v deželi

Minulo nedeljo, 9. septembra se je tako rekoč tudi uradno začela koroška jesen. V Velikovcu so namreč ob navzočnosti visokih predstavnikov zvezne in deželne vlade, vojske in žandarmerije (minister Haupt, deželni glavar Haider) odkrili tako imenovanim »vindišarjem« spomenik v znak njihove zvestobe deželi in nemški kulturi.

Odkritje spomenika je bilo vpleteno v »praznik koroške

spomenik skušal predstaviti kot dokaz tolerantnega sožitja, svobodnjaški član mestnega sveta in deželnega zbora Josef Lobnig pa je menil, da so »vindišarji« po poreklu in jeziku »mešan tipus«, ki se ponosno priznavajo h Koroški in k nemški kulturi in ki odločno odklanjajo slovenstvo.

Mučeni »vindišarji«

Po besedah Fritza Schretterja (KAB) so »vindišarji« bili odločilnega pomena za enotnost

nad njimi. Saj so jih prisilili, da so se mase »vindišarjev« odpovedale svoji stoletni posebnosti. Feldner je trdil, da »vindišarji« niso žrtve nekega nemškega nacionalizma, ki ga izvemši nacionalistično dobo, na Koroškem nikoli ni bilo. V resnici da so »vindišarji« žrtve veleslovenskega nacionalizma, ki je nastal v 19. stoletju.

Vetna slovenska nevarnost

Osrednji in slavnostni govornik je bil deželni glavar Haider. Nekajkrat je napadel novinarje, ki da vsakogar odrinejo v desni kot, ki se postavi na stran domovine. Navdušeno je ploskal zahtevam brambovcv in hajmajtdinst in jih v svojem govoru tudi podprl.

»Spomenik vindišarjem« je v rjavi barvi. Slučajno ali je izbiri botrovala podzavest?

svobode«, ki ga že nekaj let soprirejajo koroški brambovcv (KAB) in koroški hajmatdinst (KHD). Prireditve, katere sporočilo in politična naravnost sta bila v celoti obrnjena v preteklost in proti slovenski narodni skupnosti v deželi, se je udeležilo nekaj sto ljudi.

Maščevanje po koroško

Skoraj leto dni po skupni proslavi ob osemdesetletnici plebiscita v celovški deželni hiši je sledila revanša nemškonacionalnih in koroških domovinskih združenj. Klestil se je lani izrecno zahvalil koroškim Slovincem, da so takrat glasovali za mlado republiko.

Fritz Schretter, predsednik koroških brambovcv, je v nedeljo povedal, da so se prav zaradi te »zgodovinsko nevzdržne« izjave odločili postaviti spomenik koroškim vindišarjem. Klestilove besede da so bile udarec »v obraz domovini zvestega prebivalstva«.

»Vindišar« Urban Jarnik

Volkmar Sablatnik, predsednik velikovških brambovcv, je že v pozdravnem nagovoru pokazal, kam pes taco moli: vse kar je v zgodovini povezano s Slovenci, izmaličiti kot »vindišarsko«: jezikoslovca Ožbalta Gutsmana in Urbana Jarnika na primer je oklical za »vindišarja«. Velikovski socialdemokratski župan Josef Blaschitz je

Kot običajno pri podobnih prireditvah se je tudi v Velikovcu pojavil prapor »Kameradschaft IV«, to je zločinske organizacije SS

dežele, saj so skupno z nemškimi Korošci izborili zmago leta 1920. Ker niso hoteli biti Slovenci, so jih le-ti mučili in pretepali, a so 10. oktobra 1920 končno bili osvobojeni.

Schretter je grmel proti priznanju partizanskemu boju, zahteval je korake v šolstvu in pri dvojezičnih napisih, predvsem pa ga moti status slovenščine kot drugega deželnega jezika. Državni jezik da je in mora biti edinole nemščina.

V isti rog je trobil tudi predsednik hajmatdinst Feldner, ki od Slovencev zahteva, naj se pri »vindišarjih« opravičijo za vse nasilje, ki da so ga zagrešili

Deželni glavar je trdil, da Koroška nikdar ni sodila med sopotnike zaukazanega duha časa, ampak je vselej plavala proti toku. »Vindišarji« da niso umetni stvor, ampak del zgodovine in današnjega življenja. S ponosom je deželni glavar poudaril, da je »vindišarje« in nemške Korošce še posebej združevalo nezaupanje do Kranjske in vsega, kar je bilo južno od Karavank. Že v 19. stoletju da so se »vindišarji« odtujili slovenstvu. Svojo samostojnost da so ohranili na Koroškem, in zanje da velja strokovni izraz »schwebendes Volkstum« (lebdeča narod-

SPOMENIK JOSEFU GUTTENBRUNNERJU

Ustanovljen memorialni odbor

Da je mogoče zgodovino, spoštovanje, pravičnost in pozitivne silnice v deželi praznovati tudi drugače, kot se je zgodilo v Velikovcu, je dokazala skupina ljudi, ki je ustanovila memorialni odbor za postavitev spominskega kamna velikemu Korošču, nekdanjemu predsedniku deželnega zbora in predsedniku šolskega sveta Josefu Guttenbrunnerju.

odbora je zapisano, da gre prav Guttenbrunnerju velika zasluga, da se je gradnja gimnazije, ki jo je odobrila zvezna vlada, izvedla v najkrajšem času in da je bil njen odločen podpornik.

Odkritje spomenika bo 25. oktobra 2001, dan pred avstrijskim državnim praznikom in nekaj dni pred obletnico njegove smrti.

Memorialni odbor se ob-

Josef Guttenbrunner: njegovo delo bo končno obeležno

Odbor sestavljajo osebe iz vrst odborov Zveze slovenskih organizacij, Narodnega sveta koroških Slovencev in Združenja staršev na Zvezni gimnaziji za Slovence, njegov namen pa je postavitev spomenika temu prijatelju narodne skupnosti na Janežičevem trgu pred poslopjem slovenske gimnazije in dvojezične trgovske akademije.

Letos jeseni mineva eno leto od Guttenbrunnerjeve smrti. V izjavi memorialnega

rača na vse koroške Slovence in narodne ustanove, da podprejo ta častni projekt z gmotnimi prispevki, ki naj jih prenašajo na bančni račun 5022280 pri Posojilnici-Bank Šentjakob v Rožu, bančna številka 39109, in s tem omogočijo dostojno proslavitev človeka, ki je veliko storil v korist naše narodne skupnosti.

Današnji številki Slovenskega vestnika so v ta namen priložene položnice. Naprošamo vas, da jih uporabite!

nost). To je nekdo, ki si svojega navdušenja in čutenja za nemško kulturo ni pustil odvzeti, je razlagal Haider.

Slovenski nacionalizem je za Haiderja sploh glavni sovražnik Koroške, ker da je vselej ogrožal enotnost dežele. »Vindišarji« da pa so izraz jezikovne, kulturne in sociološke stotletne skupnosti z nemškimi Korošci.

Po nagovorih in nekaj pesmih so Haider, Schretter in Blaschitz odkrili kovinast spomenik. Na njem so začrtani tudi tisti deli Koroške, ki so po letu 1918 prišli k Italiji (Kanalaska dolina) ali pa k Jugoslaviji, danes Slovenija (Jezerško, Koroška regija).

Franc Wakounig

Nova zgodovina

Odkritje spomenika »vindišarjem« je samo potrdilo za to, da so na Koroškem pod glavarstvom Haiderja odločeni zgodovino končno pisati na novo. In sicer v smislu nacionalno-

ideološke dediščine brambovstva, da je v teku ene generacije treba deželo dokončno ponemčiti. Ta končni cilj reševanja t. i. koroškega vprašanja je takoj po plebiscitu zapovedal takratni koroški deželni glavar Arthur Lemisch, ki v deželi uživa status nacionalne ikone.

Ta cilj je seveda nezaslišan, še bolj pa je nesprejemljivo, da se uradna Koroška vse do danes ni odrekla tem ciljem, jih nikdar ni obsodila in javno zavrgla. Na eni strani zahtevati od Slovenije, naj obsodi avnojske sklepe, na drugi pa biti ponosen na osebo, ki je zahtevala izginotje Slovencev, je amoralno in licemersko. Koroška naj najprej pomete pred svojim pragom.

Spomenik »vindišarjem« je dokaz uzurpacije slovenske kulturne dediščine in simbolov v dvomljive in obsodbe vredne politične namene. Obenem je izraz globokega žaljenja slovenskih nacionalnih občutkov

Franc Wakounig

Dr. Rupel sprejel predstavnike Slovencev v Avstriji

Slovenski zunanji minister dr. Dimitrij Rupel je v ponedeljek sprejel predstavnike slovenske narodne skupnosti iz Avstrije (dr. Sturm, dr. Vospernik in Branko Lenart). Slovenski zunanji minister se je želel pred srečanjem s svojo avstrijsko kolegico dr. Ferrero-Waldnerjevo seznaniti z aktualnim položajem Slovencev v Avstriji.

Predstavniki Slovencev so izrazili prepričanje, da so dobrososedski odnosi tudi v interesu Slovencev v Avstriji. Zato so pozdravili vse iniciative, ki merijo v izboljšanje bilateralnih odnosov. Hkrati pa so poudarili, da so tudi razreševanja odprtih vprašanj manjšinske zaščite izraz nivoja dobrososedskih odnosov.

Predstavniki koroških Slovencev so pozitivno zabeležili sprejetje deželne zakona o finansiranju zasebnih privatnih otroških vrtcev, prav tako so pozitivno omenili pilotni projekt kooperacije avstrijskega radia s privatnim radijem Agora in Korotan, hkrati pa omenili nevarne tendence glede ukinitve prisotnosti slovenskega programa v okviru deželne studia ORF. Na-

dalje so omenili vprašanje dvojezične topografije ter uradnega jezika, ki sta postali aktualni zaradi ustreznih odločitev avstrijskega ustavnega sodišča. Manjšina pričakuje uveljavitev teh odločitev ustavnega sodišča. Kritično so predstavniki ocenili situacijo na področju dvojezičnega šolstva, še posebej kar se tiče zapiranja manjših šol in dvojezične kvalifikacije ravnateljev na veljavnostnem območju dvojezičnega šolstva.

Predstavniki Slovencev na Štajerskem je pozitivno postavil, da je deželna glavarica Klasnikova obiskala njihov kulturni dom v Potrni in da je društvo člen 7 prvič dobilo tudi finančno podporo s strani deželne vlade. Slej ko prej pa je odprto vprašanje zastopstva štajerskih Slovencev v sosvetu in sploh vprašanje dvojezičnega šolstva ipd.

Minister dr. Rupel je v svojih izjavah poudaril, da so odprta vprašanja vedno tudi na dnevnem redu srečanj na bilateralnem nivoju in da pričakuje, da se bodo – ob dobrih odnosih med obema državama – ta vprašanja tudi razrešila.

NA-RODNE, KONCERT S SIMFONIKI RTV SLOVENIJA

Nove kompozicije slovenskih narodnih v Domu glasbe v Celovcu

Slovenska prosvetna zveza in Glasbeno gledališče Gabriel sta se odločila za koncert, ki skuša ujeti sožitje med klasično glasbo in jazzom. Izvajali ga bodo vrhunski simfoniki RTV Slovenija s solisti Mio Žnidaršič, Gabrijelom Lipušem in Michaelom Errianom.

Trije skladatelji različnih generacij – Bojan Adamič, Janez Gregorc in Dečo Žgur – so po motivih slovenskih ljudskih pesmi pripravili nove, jazzovsko pobarvane harmonije narodnih pesmi.

Koncert, ki bo 21. septembra 2001 ob 20. uri v veliki dvorani doma glasbe v Celovcu, predstavlja praznjenje novo harmoniziranih slovenskih »na-rod-nih«.

Prireditelji opozarjajo predvsem na dejstvo, da je koncert vrhunski, ker je glasbeno do-

vila dokaj ambiciozno. Zato smo povprašali Gabrijela Lipuša in Janka Malleja, kako in zakaj sta se odločila za ta koncert.

Gabrijel Lipuš:

»Skladatelj Janez Gregorc iz Ljubljane mi je poslal zgoščenko »Kaj ti je deklica«. V izvrstnih Gregorčevih uglasbitvah sem našel izvorni motiv, da je možno slovenske narodne pesmi po glasbeni in izvajalski plati harmonizirati z vso glasbeno dovršenostjo. To so zaokrožene in barvite orkestralne priredbe slovenskih narodnih pesmi. V tej obliki slovenskih pesmi še nisem slišal. Ker sem bil navdušen, sem Slovenski prosvetni zvezi predlagal, da bi skupaj pripravila koncert s tovrstnimi priredbami slovenskih narodnih pesmi.

Gregorc in Žgur nikakor ne zapuščata klasično področje –

Lahko se zgledujemo po Gregorčevih in Žgurjevih izvrstnih uglasbitvah slovenskih narodnih pesmi, ki jih razlikuje predvsem kvaliteta od nerodnih in eklektičnih uglasbitv slovenskih narodnih pesmi z obeh strani meje«.

Dr. Janko Malle, poslovodja Slovenske prosvetne zveze:

»Pobudo Gabrijela Lipuša smo rade volje sprejeli. Zanimajo nas predvsem glasbeni projekti, ki vzbujajo radovednost, poželenje po novem in kvalitetnem. Zavedam se, da je pevska scena med koroškimi Slovenci dobro zasidrana. Zato si prizadevamo, da bi pridobila na pestrosti in kvaliteti. Če pomislim na pestrost, potem mislim predvsem na razne stile in žanje, ki jih v tej meri, kakor bo to nudil koncert s simfoniki RTV Slovenija 21. septembra, ne poznamo.

Skladatelji, ki so prav za ta koncert pripravili nove kompozicije slovenskih narodnih pesmi, so tako izjemni skladatelji kot tudi aranžerji. Njihove nove priredbe narodnih motivov so lahko spodbudne za marsikatero ljubitelja dobre glasbe, lahko so spodbudne za pevske zборе, instrumentaliste in za novo generacijo pevcev in glasbenikov, ki recimo dandanes obiskujejo glasbeno šolo.

Kakor so nam povedali skladatelji, je ta glasba lep primer tega, kar nam skuša povedati že sam naslov prireditve. Gre za glasbo, s katero in v katero smo narajeni, za glasbo, ki je del narodove kulture, hkrati pa je tudi osebni izraz tistega posameznika, ki ta rod ustvarja.

Če smo se torej odločili za koncert z odličnimi izvajalci, kot so to simfonični orkester RTV Slovenija in pa solista Mia Žnidaršič ter Gabrijel Lipuš, potem je bila to odločitev za koncertno ponudbo na Koroškem, ki bo prav gotovo zadovoljila radovednost vseh tistih, ki jim je dobra glasba pri srcu.

Gabriel Lipuš

Mia Žnidaršič

vršen in v svojem eksperimentu posrečena kombinacija med tradicionalnimi in sodobnimi pevskega izzivi.

Karte lahko rezervirate pri Slovenski prosvetni zvezi (tel.: 0463/ 51430022) ali pri »Musi-kverein Karnten« (te. 0463/ 55410).

Slovenskemu vestniku sta prireditelja povedala, da koncert ne predstavlja nekaj običajnega, nekaj, kar bi že poznali. V slovenski pevski sceni v tej obliki dovršenih glasbenih poskusov ne poznamo. Kakor kaže sta prireditelja celoten projekt zasta-

jazzovski so samo elementi – , ampak gre za nenehni izvorni dialog med narodnim in avtorskim, med klasiko in jazzom, med tradicionalnim in sodobnim, in ta dialog prinaša v njihovo glasbo tisto, čemur lahko rečemo njen presežek. Tostran meje, pri nas na Koroškem ne obstaja kaj takega in tudi ni zaznati nobenega razvoja v smer orkestralno-simfonične glasbe.

Koncert, ki ga pripravljamo, bi lahko spodbudil, da bi pri nas tudi nastajala orkestralno-simfonična dela. Gre za to, da bi se sami kreativno udeleževali.

spregovoril o nacionalizmu kot ideji, ki ustvarja meje. Meja pa je »estetski princip čistoče« – kolikokrat slišimo: rein deutsch, rein slowenisch itd.,

od tod izvirajo etnične čistke, tu je vzrok za uničenje in razpad Jugoslavije. Ideja nacionalizma je ideja zaprte družbe, ograjene od vsega drugega in

VRBA / CASINEUM

4. mednarodni slikarski simpozij

V zimskem vrtu Casina na Vrbi ob Vrbskem jezeru ustvarja trenutno – od 11. pa do 15. septembra – šest umetnikov iz Avstrije, Slovenije in Italije. Na vernisaži v torek zvečer se je zbrala pravzaprav za te vrste prireditev nenavadno velika množica ljubiteljev umetnosti. Med temi šestimi umetniki je tudi znani in priznani »naše gore list« Rudi Benetik, Slovenijo pa zastopata Ljubljanki Mojca Smerdu s plastikami in Eva Heimer z barvnimi impresijami na platnu. Iz Italije sta prišla Teodolinda Caorlin in Pope.

Celotna prireditev je, saj ni bilo mogoče drugače, stala pod vtisi strahotnih dogodkov v New Yorku. O uničevalnih silnicah nacionalnega in politično motiviranega sovraštva so spregovorili vsi govorniki po vrsti,

začenši pri direktorju Casineuma. Organizatorica razstave Martina Braun je na kratko podala karakteristiko navzočih umetnikov in povedala o Benetiku, da ustvarja iz tistega, kar sodobna družba zavrže, meče stran, on pa postavi te predmete v ospredje in v zavest. Mojca Smerdu, ki je tako rekoč zrasla v ateljeju, saj je bil tudi njen oče priznan umetnik, pa da je »leteča kiparka«, ki se dnevno spoprijema z spremembami in osamosvajanjem. Eva Heimer abstrahira svoje zaznavanje sveta in si ne dovoljuje, da bi ji kdo postavljala samovoljne meje.

Vsi pa so čakali na dr. Wolfganga Petritscha, visokega pooblaščenca EU za Balkan. Petritsch, ki se mu je pretresenost ob ameriški katastrofi vidno poznala v obrazu in na glasu, je

Slikarji in prireditelji so se predstavili občinstvu

Dr. Wolfgang Petritsch je odprl razstavo

Slikarka Eva Heimer iz Ljubljane

drugačnega. S tem je Petritsch prešel na umetnost, saj tudi v njej najdemo »Saubermänner, die aufräumen wollen«.

Umetnike lahko obiščete pri njihovem ustvarjanju v Casinu na Vrbi, finisaža pa bo v soboto, 15. septembra med 17. in 19. uro. S. W.

IZMENJAVA ARHIVSKEGA GRADIVA MED KOROŠKO IN SLOVENIJO

Pridobitev za kulturno dediščino

Pomemben in v evropskem merilu vsekakor nevsakdanji korak sta storila Koroški deželni arhiv in Arhiv Republike Slovenije. Izmenjala sta si tiste arhivalije in pomembne lišne, ki izvirajo iz sosednje dežele in so tam tudi pomembne za zgodovinske študije in za dopolnjevanje arhivskih zbirk. Izmenjava se je izvršila v ponedeljek, 10. septembra najprej v Celovcu, v torek, 11. septembra pa v Ljubljani. Ker je bil to kulturnopolitičen akt širokih razsežnosti, sta simbolično izmenjavo prevzela koroški deželni glavar Haider in slovenska ministrica za kulturo prof. Andreja Rihterjeva.

vprašanje. Zato sta se Koroška in Slovenija že leta 1977 dogovorili za »pragmatično rešitev izmenjave arhivalij.

V ponedeljek in torek je po daljših pripravah in pogajanjih bilo izmenjane prvo arhivsko gradivo, kar je po besedah vodje Arhiva Republike Slovenije dr. Vladimirja Žumra »velika pridobitev na področju kulturne dediščine obeh strani. Z izmenjavo se vračajo arhivalije tja in tistim, ki jim po izvoru oziroma po arhivskih in zgodovinskih principih pripadajo.

Ogris in Žumer sta poudarila, da gre pri izmenjavi za »vzoren in zelo redek primer izmenjave arhivskega gradiva

Slovencev in njihovega naseljenega ozemlja, raztreseni po številnih evropskih centrih in jih država hoče čim popolneje dokumentirati. Izmenjava da je velik zgodovinski dogodek, ki je lahko vzor za reševanje drugih problemov, predvsem tistih, ki zadevajo koroške Slovence.

Na začetku predaje je novi ravnatelj deželnega arhiva dr. Wilhelm Wadl vse navzoče pozdravil tudi v slovenščini.

Izmenjano gradivo:

Arhiv Republike Slovenije je Koroškemu deželnemu arhivu med drugim izročil:

- 21 originalnih listin od leta 1406–1654
- 4 rokopisne knjige od 16. do 19. stoletja
- arhivalije Cistercijskega samostana Vetrinj od 1201–1678
- arhivalije iz zbirke Muzejskega društva za Kranjsko, Muzejskega društva za Slovenijo in Historičnega društva za Kranjsko
- Arhivski fond Okrajno glavarstvo Borovlje 1919–1920

Koroški deželni arhiv pa je Arhivu Republike Slovenije med drugim izročil:

- 45 originalnih listin od leta 1342–1840
- 6 originalnih rokopisnih knjig iz 17. in 18. stoletja
- arhivalije iz zbirke Koroškega zgodovinskega društva, ki se nanašajo na Kranjsko
- arhivski fond posestva Groblje 1684–1845
- originalne spise, ki se nanašajo na tisti del historične Koroške, ki danes pripada Republiki Sloveniji in
- kopije arhivskih dokumentov iz fondov Gubernij v Ljubljani 1825–1849 in Ilirska gradbena direkcija

Z leve: Alfred Ogris, deželni glavar Haider, ministrica Andreja Rihter, Vladimir Žumer

Z izmenjavo prvih arhivalij je bilo zaključeno poglavje v meddržavnih odnosih, ki se je pričelo po razpadu avstrogrške monarhije. Bivši ravnatelj deželnega arhiva dr. Alfred Ogris je dejal, da so Avstrija in novo nastale države prav zato, da bi zagotovile delovanje uprave, sklenile pogodbe za predajo arhivskega gradiva. A te pogodbe v bistvu nikdar niso zaživele. Po drugi svetovni vojni sta Avstrija in Jugoslavija ponovno, a zaman, skušali urediti to

na svetu sploh. Države tujega arhivskega gradiva namreč kljub konvencijam in pogodbam običajno ne vračajo.

Deželni glavar Haider je izrazil pričakovanje, da bo izmenjava arhivskega gradiva poglobila odnose med Slovenijo in Avstrijo, slovenska ministrica za kulturo Andreja Rihter pa je dejala, da ta korak krepi sožitje med državama prav v luči približevanja Slovenije h EU. Poudarila je, da so dokumenti, ki zadevajo vprašanje

ZA DESETO OBLETNICO

Logo za Javno dvojezično LŠ

Pred desetimi leti je Javna dvojezična ljudska šola v Celovcu odprla svoja vrata. Pot do tega trenutka je bila dolga, trnjeva in posuta z bodicami upornosti in neuklonljivosti staršev. Družina Jožeta in Tatjane Messner je šla pred vrhovno sodišče, da je dobila prav, gladovna stavka in demonstracije so bile spremna glasba pri nastajanju te šole, ki je svojo domovino dobila v poslopju »Rennerschule« bliizu slovenske gimnazije.

Danes je Javna dvojezična ljudska šola v Celovcu priznan in upoštevan zavod. Letošnje šolsko leto bo po besedah ravnateljice Brigitte Hambrusch stalo v znamenju desete oblet-

nice. šole. In kaj je za samozvest šole bolje kot lasten logo, vidno razpoznavno znamenje zavoda. Logo, to je dvojka kot simbol dvojezične šole, so izdelali učenci četrtega razreda skupno s celovskim grafikom »Brandijem« Brandstetterjem. In ker logo spada in sodi v javnost, med ljudi, da ga vsakdo vidi, so ga odtisnili na majice in na kape, ki jih lahko vsakdo kupi pri Javni dvojezični ljudski šoli v Celovcu.

Predstavitve loga, ki je bila v ponedeljek, 10. septembra, se je poleg učencev in njihovih staršev udeležil tudi deželni nadzornik za dvojezično šolstvo Tomaž Ogris.

F.W.

Skupina učencev v »logovski« opravi

SLOVENIJA

Narodne noše

Tradicionalni, že 21. dnevi slovenskih narodnih noš so bili v znamenju tridnevnega zabavnega in folklornega programa na ulicah Kamnika. Drugi septembrski vikend je privabil ogromno število obiskovalcev, okrog desetisoč, ki so lahko občudovali vsaj 1000 noš. Predvsem v nedeljo so

bili na ogled zgodovinski primerki noš oziroma izročila slovenske oblačilne kulture prikaz domačih del in obrti. Kljub slabemu vremenu ni bilo nikomu žal obiska, saj toliko cvetja, narodnih noš, pravljičkov s konjsko vprego, pa tudi toliko nasmejanih in veselih obrazov ni mogoče videti na nobeni drugi prireditvi več. S Koroške pa ni bilo sodelovanja ...

Ljubljana s svojo raznoliko ponudbo vse bolj dobiva podo glavne mesta. V njej so pravkar odprli trgovino, ki nam pomaga v tistih trenutkih, ko moramo izbrati prav posebno osebno ali poslovno darilo s pridihom prostora, v katerem živimo.

V bližini kavarne Evropa na Gospodarski ulici je Založba Rokus odprla salon, kjer je mogoče kupiti tako knjige, ki so jih izdali v svojem desetletnem delovanju kot tudi preko 600 različnih osebnih in poslovnih daril, med njimi replike del Jožeta Plečnika, darila sodobnih slovenskih oblikovalcev – Oskarja Kogoja, Lare Bohinc, Borisa Podrecca in Tanje Pak, skodelice s poslikavami Zore Stančič, Tomaža Kržišnika in Petre Varl ter izbor izdelkov izbranih tujih podjetij.

Ob odprtju svojega novega salona pa je Založba Rokus – med njihovimi knjižnimi izda-

jami so monografije Jožeta Plečnika, Mojstrovine Slovenije, Kuhinja Slovenije in zbirka Svet pije – predstavila tudi Nacionalni atlas Slovenije, ki so ga pripravili sodelavci Inštituta

za geografijo in Geografskega inštituta Antona Melika pri Znanstveno raziskovalnem centru Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Za nacionalne atlase je zna-

Piranski rtič – najzahodnejša točka R Slovenije

LJUBLJANA – ODPRTJE TRGOVINE Z OSEBNIMI IN POSLOVNIMI DARILI

Nacionalni atlas Slovenije

čilno, da s tematskimi zemljevidi in besedili predstavljajo osnovne naravne in družbene značilnosti določene države in so nepogrešljiv vir pri načrtovanju prostorskega, okoljskega, političnega in vsakršnega razvoja, saj poleg osnovnih podatkov objavljajo tudi podatke o prebivalstvu, gospodarstvu, infrastrukturi, kulturi in okolju. Za razliko od drugih držav – Finska je na primer svoj prvi nacionalni atlas dobila že leta 1899 – je Slovenija svoj prvi nacionalni atlas dobila šele leta 1998.

Nova izdaja Nacionalnega atlasa Slovenije poleg zemljevidov, pri izdelavi katerih so uporabili najsodobnejša spoznanja digitalne kartografije, prinaša še najnovejše podatke z omenjenih področij. V njem je

na 192 straneh objavljenih 106 tematskih zemljevidov, od tega enajst reprodukcij starih zemljevidov območja, ki ga danes zajema Republika Slovenija, 21 satelitskih in letalskih posnetkov in 76 barvnih fotografij. Za tiste, ki bi Nacionalni atlas Slovenije potrebovali pri svojem delu, naj navedem še naslove posameznih poglavij: Predstavitev Slovenije, Razvoj slovenske kartografije in geografije, Ozemlje, Pokrajine, Poselitev in naselja, Prebivalstvo, Slovenci v svetu (s številom Slovencev po posameznih občinah v Avstriji, Italiji, na Madžarskem in Hrvaškem), Gospodarstvo in infrastruktura ter Okolje. Na koncu je pregled osnovnih zemljepisnih izrazov v slovenskem, angleškem, nemškem, francoskem in španskem jeziku. Posebnost atlasa, ki stane 9.300.– slovenskih tolarjev, je njegova samostojna izdaja v angleškem jeziku.

Irena Destovnik

PRIREDITVE

PETEK, 14. 9.

BOŽJI GROB, ljudska šola
20.00 Odprtje razstave slik K. Micheua

SOBOTA, 15. 9.

ŠENTJAKOB, Regionalni center
14.00 Ustvarjanje z glino – I. del.
Vodi Rezi Kolter
ZAHOMEC, športna hiša
20.00 Otvoritev razstave »Ko bo cvetel lan«. Avtorica Irena Destovnik
ŠMIHEL nad Pliberkom, gallery
anin (poleg cerkve)
20.00 Simona Šuc, olje na platnu.
Otvoritev razstave. Razstava
bo odprta do 5. oktobra
(dnevno od 16.–19. ure)

NEDELJA, 16. 9

RADIŠE, pred kulturnim domom
– SPD Radiše
10.30 Radiško žegnanje; za zabavo
igrajo Radiški muzikantje;
kulturni spored: ljubiteljska
skupina iz Ljutomera in okolice,
Tamburaška skupina in ljudske
pevke iz Pristave
ŠENTJANŽ, k & k
19.00 Vodenje skozi razstavo
»Jeseniški plavžik«;
vodi Irena Lačen-Benedičič

ČETRTEK, 20. 9.

ŠENTJANŽ, k & k
20.00 Gledališki abonma »Markiza
de Sade«. Gostuje: SLG Celje

PETEK, 21. 9.

CELOVEC, koncertna hiša, velika
dvorana – SPZ, Glasbeno gleda-
lišče Gabriel
20.00 Koncert slovenskih ljudskih pe-
smi. Izvajalci: Simfonični orke-
ster RTV-Slovenija, Mia Žnida-
rič-sopran; Gabriel Lipuš-bariton.
PLIBERK, Cafe »PAZZO«
20.00 Vernisaža: Hanzl-Jani Mlečnik
– Telesa. Pozdrav: Eda Velik,
kitara: Janez Gregorič

SOBOTA, 22. 9.

BLATOGRAD (Možberk), farna
cerkev – SNI Urban Jarnik, KA,
KKZ
16.00 Odkritje spominske plošče
Urbanu Jarniku; spored obliku-
jejo: Bernarda Fink-Inzko in
Špela Filipič ter recitator Martin
Dovjak. Govornik dr. Teodor
Domej. Okvirni spored: Pohod v
spomin na obisk F. Prešerna in
A. M. Slomška pri Urbanu
Jarniku v Možberku. Prevoz z
ladjo iz Celovca v Porečje, nato
poldrugo uro prijetne pešhoje v
Možberk; odhod ladje iz celo-
vškega kopališča ob 12. uri.
VOGRČE, farna dvorana – KKD
Vogrče
19.30 Premiera komedije: »Velikaška
norost«. Nastopa gledališka
skupina KKD Vogrče, Režija:
Franci Končan

NEDELJA, 23. 9.

ŠENTJANŽ, k & k
10.30 Otroški program »Mali rimski
cirkus«. Gostuje Andrej Roza-
Rozman
ŠENTJAKOB, farna dvorana –
Društvo upokojencev Šentjakob
14.00 Kulturna prireditve. Nastopajo:
Ženska vokalna instrumentalna
skupina »STRUNE« iz Zasipa v
Sloveniji, predstavitev knjige
»Tako smo živeli 9«, nato
družabno srečanje.

PONEDELJEK, 24. 9.

ŠENTJAKOB, Višja šola
19.00 Slovenščina za začetnike:
vodi mag. Monika Kelih

SREDA, 26. 9.

VETRINJ, samostan Vetrinj,
dvorana fresk
19.30 Klavirski recital – Anton Kernjak
LEDINCE, pri Borovcu
(Hotel Mittagskogel):
Otroški vrtec Ringa raja
9.00–13.00 Dan odprtih vrat ob
evropskem dnevu jezikov

ČETRTEK, 27. 9.

ŠENTJANŽ, k & k
19.00 Nemško vodenje skozi razstavo
»Jeseniški plavžik«;
vodi Adolf Branz

PETEK, 28. 9.

CELOVEC, Interkulturni center
ljudski dom (IKUC)
20.00 koža-com, media-performance.
Nastopajoči: Zvonka Simčič,
Helmut Schäfer, Herbert
Amreich, Karl Jenšac

SOBOTA, 29. 9.

BILČOVŠ, pri Miklavžu – SPD Bilka
19.30 Igra: O debelem pradedku in
razbojnikih (Josef Čapek).
Nastopa mlajša mladinska
skupina SPD Bilka
ŠENTJANŽ, k & k
20.00 Kabaret »Der Bart ist
angeklebt«. Gostujejo
Die Niederträchtigen
iz Nižje Avstrije
SUHA, ljudska šola
20.00 »20 let Oktet Suha«, predstavi-
tev nove CD. Sodelujejo:
Glasbena skupina Čalata –
Češka, Gem. Chor Heimatklang
Bach/Potoče, MePZ Podjuna –
Pliberk, Pevsko-instr. skupina
KPD Drava
DUNAJ 1010, Minoritenkirche
– Tamburaški ansambel Slovenk
in Slovencev na Dunaju,
FERMATA
17.00 KONCERT. Sodelujejo: Tambu-
raška skupina TAMIKA, tambu-
raški sestav TAMBEČARI, Tam-
buraški ansambel FERMATA

ČETRTEK, 4. 10.

1080 DUNAJ, Slovenski kulturni
center Korotan, Albertgasse 48
19.00 Odprtje razstave 7. likovne
kolonije: Janez Matelič, Ljerka
Kovač, Zvest Apollonio, Viktor
Bernik, Nežika Novak. Odprtje:
prof. Milče Komelj, umetnostni
kritik.

ZVEZA SLOVENSKIH IZSELJENCEV
vabi na izlet in srečanjez Društvom izgnancev
Slovenije v Brestanico

v soboto, 29. septembra 2001

z ogledom muzejske zbirke o slovenskih
izgancih, obiskom Čateških toplic
(kosilo) in družabnim srečanjem
Cena: 260.- šil. na osebo
Izseljenci, sorodniki ter prijatelji pristo-
vabljeni! Prijave do petka, 14. 9.,
pri Milki Kokot, tel. 0463 / 514300-40.
Točen čas odhoda bomo prijavljencem
sporočili pravočasno.

RADIO AGORA 105,5

Tel. 0463/418 666 Faks: 418 666 99
e-mail: agora@magnet.at

PE 14.9. ■ 18.00 Zrcalo kultura: Alpska
arhitektura 18.45 Poročila 19.00 Proud
to be loud 20.00 BBC News 20.06 Global
Loops 22.00 Rdeči Boogie / glasbeni ma-
gazin 23.00 Glasba 24.00 Soundtrack
tedna: Angel Heart 01.00 Zrcalo kultura
(pon.) 02.00–06.00 Glasba – jazz/world
05.45–05.50 Na današnji dan

SO 15.9. ■ 18.00 Campus 18.45 Poročila
19.00 Glasba 20.00 BBC News 20.06
Yugo-Rock 23.00 Glasba 24.00–06.00
Glasba – jazz/world 05.45–05.50 Na da-
našnji dan

NE 16.9. ■ 18.00 Nedelja drugače 18.45
Poročila 19.00 Music for the Masses /
glasbeni magazin 21.00 The Rest of the
Day 22.00 For Those About to Rock 24.00
Glasba – jazz/world 01.00 Nedelja dru-
gače 02.00–06.00 Glasba – jazz/world
05.45–05.50 Na današnji dan

PO 17.9. ■ 18.00 Zdrava ura: Dr. Wutti
18.45 Poročila 19.00 Ta mera / ženski
magazin 20.00 BBC News 20.06 Glasba
21.00 Take the Jazz Train 23.00 Context
XXI 24.00 Forum 01.30–06.00 Glasba –
jazz/world 05.45–05.50 Na današnji dan

TO 18.9. ■ 18.00 V pogovoru: Karin Rau-
ter / Ballhaus 18.45 Poročila 19.00 Kak-
koi 20.00 BBC News 20.06 Noche Latina
21.00 Campus (pon) 22.00 Glasba 23.00
Vešča / Nachtfalter 00.30 Glasba 01.00 V
pogovoru (pon.) 01.45–06.00 Glasba –
jazz/world 05.45–05.50 Na današnji dan

SR 19.9. ■ 18.00 Literarna kavarna 18.45
Poročila 19.00 Voz Latina 20.00 BBC
News 20.06 Ruff Radio / Hip Hop 22.00
Mad Force / Hip Hop 24.00 Zajtrk s profi-
lom 1.30– 06.00 Glasba – jazz/world
05.45–05.50 Na današnji dan

ČE 20.9. ■ 18.00 Po Koroškem 18.45
Poročila 19.00 Yesterday & Today 20.00
BBC News 20.06 Freak Show 21.00 Izven
zakona 22.00 Ta mera (pon.) 23.00 Lite-
rarna kavarna (pon.) 24.00 Glasba –
jazz/world 01.00 Po Koroškem (pon.)
01.45–06.00 Glasba – jazz/world
05.45–05.50 Na današnji dan

PRAZNUJEJO! Gretka in

Hanzej Čepin iz Podgore pri
Globasnici – 42. letnico skup-
ne življenjske poti; Rezi
Struger iz Podna – 90. rojstni
dan; Franci Pavlič z Obir-
skega – rojstni dan; Mojca
Hess iz Encelne vasi – 80. rojstni dan;
Franci Lipuš s Plaznice – 60. rojstni
dan; Franc Urank iz Encelne vasi – 70.
rojstni dan; Hanzi in Mari Smrtnik z
Obirskega – rojstni dan; Andrej Schüt-
telkopf iz Velike vasi – rojstni dan;
Franc Wrolich z Rut pri Podgorjah –
rojstni dan; Marija Mickl iz Zgornjih
Rut na Radišah – 60. rojstni dan; Ana

Woschitz v Običah pri Pod-

gorjah – 90. rojstni dan; Ela
Osojnik iz Kokij – rojstni
dan; Mici Pegrin s Kota v
Selah – rojstni dan in god;
Mirko Ogris iz Drabunaž –
rojstni dan; Tomaž Was-
sner, Tiči Čertov in Nuži Oraže iz Sel
– rojstni dan; Marija Hobel iz Goselne
vasi – rojstni dan; Leopold Leben iz Pli-
berka – rojstni dan; Marija Žmaucer iz
Strpne vasi – rojstni dan; Lojzka Trap
iz Dvora – rojstni dan; Milka Čebul iz
Šentjurja – rojstni dan; Marija Lutnik
iz Dobrle vasi – rojstni dan; Ljudmila
Sadjak iz Podjune – rojstni dan; Marija
Preinig iz Grabalje vasi – rojstni dan;
Marija Mochar iz Lancove – rojstni
dan; Ana Urban iz Gorič – rojstni dan;
Mira Haderlap iz Dobrle vasi – rojstni
dan; Pepca Wieser iz Celovca – rojstni
dan; Marica Ogris z Lipice – rojstni
dan; Fridi Osojnik iz Lepene – rojstni
dan; Marica Stern-Kušej iz Celovca –
rojstni dan; Franc Wutti z Ločila – roj-
stni dan; Mici Furjan z Obirskega – roj-
stni dan; dr. Teodor Domej iz Golovice
– rojstni dan; Melita Reichmann iz
Moščenice – rojstni dan; Hanzi Mešnik
iz Gorij – rojstni dan; Matevž Wieser iz
Celovca – rojstni dan.

Za posredovanje imen slavljenk in slav-
ljencev se zahvaljujemo predvsem slo-
venskemu oddelku ORF v Celovcu!

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE – teletekst 299

ČE 13. 9. ■ 18.10 Rož – Podjuna – Zilja

PE 14. 9. ■ 18.10 Utrip kulture

SO 15. 9. ■ 18.10 Od pesmi do pesmi, ...

NE 16. 9. ■ 6.08 Dobro jutro, Koroška /
Guten Morgen, Kärnten! 18.00 Glasbena

PO 17. 9. ■ 18.10 Kratki stik

TO 18. 9. ■ 18.00 Otroški spored

SR 19. 9. ■ 18.10 Glasbena mavrica
21.04 Večerni spored

RADIO DVA – 105,5

DNEVNI SPORED OD PONEDELJKA DO PETKA:

6.00 Dobro jutro 9.00 Sol in poper 12.07
Žurnal, nato glasba 3 krat 3 13.00 Klub
Radio dva 15.00 Lepa ura 17.17 Žurnal
17.30 Naša pesem

Ob vsaki polni uri poročila ORF v nem-
škem jeziku, ob vsakih pol ure – poročila
Radia dva v slovenščini

SO ■ 6.00 Glasba (zborovska, narodnoza-
bavna) 7.00 Domača budilka 8.30 Otroški
vrtljak 9.00 Sobotno dopoldne 12.00
glasbena 3 krat 3 13.00 Evropa v enem
tednu 13.23 glasba 14.00 Slovenske po-
pevke 15.00 Farant

NE ■ 6.00 Glasba (zborovska, narodnoza-
bavna) 7.00 Domača budilka 8.30 Zajtrk s
profilom 10.00 Zimzelene melodije 10.30
Svetopisemske zgodbe 11.00 Iz zlate
dvorane 12.00 glasbena 3 krat 3 13.00
Radio dva v zrcalu 15.30 narodnozabavna
in zborovska glasba 16.00 Vikend

DOBER DAN, KOROŠKA

NE 16. 9. ■ 13.30 ORF 2 • Začetek šol-
skega leta: V Celovcu se pripravlja javna
dvojezična ljudska šola na praznovanje
svoje desetletnice, v privatnih dvojezič-
nih vrtcih pa s pestro ponudbo pridobi-
vajo še več ugleda. • »Dogodek za go-
spodarstvenike in poslovneže« naj bi bil
JESENSKI SEJEM v Celovcu od 15. do 23.
septembra. Preložitve termin je pozitiv-
na pridobitev. • »Skrivnostni podzemni
svet«: Čezmejni projekt na stičišču treh
držav. • Palčki gredo spat: V Obrijah pri
Galiciji je doma 300 palčkov, ki se pri-
pravljajo na zimsko spanje.

PO 17. 9. ■ 3.10 ORF2 15.55 TV SLO1 (Pon.)

ORF-teletekstu, stran 299.

Internet: <http://volksgruppen.orf.at>

Slovenski vestnik – usmerjenost lista
seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim
poudarkom na narodnopolitičnem interesu.
SV prejema podpore iz sredstev
za pospeševanje narodnih manjšin.

tel. 0463/514300-0 • faks -71

UREDNIKA

Sonja Wakounig (-50)

E-mail: sonja.wakounig@slo.at

Tajništvo Urška Brumnik (-14)

Naročniška služba Milka Kokot (-40)

Prireditve Andrea Metschina (-22)

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK

Zveza slovenskih organizacij na Koroškem

TISK

Založniška in tiskarska družba z o. j. DRAVA

tel. 0463/50566

VSI

Tarviser Straže 16, A-9020 Klagenfurt/Celovec

BENEŠKI FILMSKI FESTIVAL

Slovenski film »Kruh in mleko« in lev

Presenečenje beneškega seneastičnega festivala: Jan Cvitkovič je prvi slovenski filmski režiser, ki je prejel nagrado na enem od treh najpomembnejših filmskih festivalov. Na 58. mednarodnem filmskem festivalu v Benetkah je za filmski prvenec »Kruh in mleko« prejel eno od najprestižnejših nagrad: **leva prihodnosti**, ki je ena najbolj prestižnih nagrad

tega festivala. Na nedavnem nacionalnem slovenskem festivalu v Portorožu pa mu niso namenili nobene. Pravi posmeh!

Nagrada tako mlademu režiserju, pa tudi slovenskemu filmu, nasploh odpira vrata tudi na druge filmske prireditve. Nagrada Cvitkoviču je bila presenečenje festivala, presenetila pa je tudi poznavalce slovenske filmske produkcije. 35-letni

scenarist in režiser Jan Cvitkovič je po izobrazbi arheolog in doslej ni bil preveč znan filmski ustvarjalec. Poleg časti mu beneška nagrada prinaša še 100.000 dolarjev in 20.000 metrov filmskega traku.

Glavno nagrado, Zlatega leva, pa je na festivalu dobila indijska režiserka Mira Nair za film Monsunska poroka.

Prizor iz filma »Kruh in mleko«

SLOVENSKO ŠOLSKO DRUŠTVO Izjava za medije: Kaj počenjamo z našim šolstvom?

Ni dovolj, da določeni krogi vedno znova napadajo manjšinsko šolstvo – videti je, da bodo zdaj zakon, za katerega smo se še pred nedavnim tako požrtvovalno borili, kršili tudi »naši« ravnatelji. Ker smo od razmeroma velikega števila dvojezičnih učiteljev in učiteljev izvedeli, da nekateri ravnatelji dvojezičnih šol namravajo dvojezičnim razre-

dom – za določeno število ur – dodeliti tudi enojezične učitelje, smo s se pozivom obrnili na naše kolege in o tej grozljivki informirali tudi obe osrednji organizaciji. Naš cilj je, da bi tem ravnateljem s skupnimi močmi priklicali v zavest, zakaj so sploh prišli do tako odgovornih vodilnih mest.

Cela vrsta zglednih ravnateljev in ravnateljcev dokazuje, da je šolo mogoče voditi tudi usklajeno z zakonom.

Zdi se, da zdaj že sami žagamo vejo, na kateri sedimo.

Danilo Katz,
poslovodeči podpredsednik SŠD

PLANINSTVO

Po poteh
Belske Koče

Tokrat bi rad predstavil krožno pot čez Jenkovo planino, Veliko Babo, Jezersko in Savinjsko sedlo v Belski Kočni pri Železni Kapli.

Z avtom se peljemo iz Železne kaple v smeri proti Jezerskemu vrhu. Pri smerokazu za mejni prehod Pavličovo sedlo zavijemo v Belsko Kočno in se po makadamski cesti nekaj kilometrov peljemo do zapornice, kjer odstavimo avto. Na tem mestu pelje ena pot naravnost na Savinjsko sedlo. Mi pa tu zavijemo na desno markirano pot na Jenkovo planino. Gremo mimo razvalin nekdanjega plavža ter opuščenega rudnika živega srebra. Čez slabo uro hoje prispemo po lepo speljanih gozdnih poteh na Jenkovo planino (1495 m). Na desno se odcepi lahka pot na Goli vrh (1787 m), ki je dosegljiv v 30 minutah. Mi pa krenemo z Jenkove planine na levo po markirani grebeni poti proti Veliki Babi. Prvi del

poti nas se vodi skozi gozdove, kmalu pa se začne skalnat svet, ki postaja vedno bolj izpostavljen in prepaden. Zato ta del poti ni primeren za planince z vrtoglavo. Čez poldrugo uro hoje prispemo na Malo Babo (2018 m) in malo kasneje na Veliko Babo (2127 m). Odtod imamo lep razgled na sosednje vrhove Grintovcev ter doline ravske in Belske Koče. Z Velike Babe sestopamo po sprva zahtevni poti do sedla pod Babo, kjer nato zavijemo na levo proti Jezerskemu sedlu (2034m), katerega dosežemo čez dobro uro hoje.

Iz Jezerskega sedla imamo samo nekaj minut hoje do sosednjega Savinjskega sedla (2001 m). Na desno vodi pot proti Okrešlju in naprej v Logarsko dolino. Mi pa zavijemo na levo in se spustimo po lahki poti do zapuščene planine, kjer se nahaja Ofnerjeva lovska koča, in čez dve uri hoje spet prispemo na izhodišče naše krožne poti. Za celo krožno pot bomo potrebovali približno 6–7 ur. Vzpon na Babo ter sestop z nje ni priporočljiv za začetnike ter vrtoglave planince. *mami*

IDRIJA

Asteroid Jurij Vega v poklon stoletnici idrijske realke

V registru kakih deset tisoč asteroidov, ki ga vodi komisija za poimenovanje malih teles Osončja (asteroidov in kometov) pri mednarodni astronomski zvezi, sta tudi dva, ki sta povezana s slovensko državo.

Asteroid, ki je bil med opazovanjem na črnovrškem astronomskem observatoriju (na 1241 metrov visokem Javorniku nad Črnim vrhom nad Idrijo) odkrit avgusta leta 1998, je dobil v omenjenem registru ime Slovenija. Asteroid, ki ga je Herman Mikuž odkril julija leta 1997 in je imel začasno oznako 1997 OU2, potem pa pri omenjeni komisiji dobil številko 14.966, odslej nosi ime po Juriju Vegi, znamenitemu Sloven-

matiku, fiziku, astronomu in izumitelju Juriju Vegi!

Tisti, ki odkrije nebesno telo, ima namreč pravico, da ga poimenuje. Ponavadi izbere kakšno primerno ime v svoji neposredni okolici in državi. Hermanu Mikužu se je zdelo prav, da stoletnico idrijske realke, katere naslednico je tudi sam obiskoval, zaznamuje na tak trajen način. Čeprav je še nekaj šol na Slovenskem, ki se ponajbolj tako visokim jubilejem, pa je bila posebnost idrijske realke predvsem v tem, da so na njej že pred stoletjem poučevali v maternem – slovenskem jeziku.

V zadnjih letih so na črnovrškem observatoriju odkrili še nekaj kometov, tako da imajo trenutno še 22 kandidatov za poimenovanje, med njimi je še nekaj takih, za katere bo lahko imena določil H. Mikuž, za ostale pa bodo to storili v skupini, ki zadnje čase sistematično išče asteroide. V ta namen so napisali veliko programske opreme za upravljanje s teleskopom in elektronsko kamero ter analizo slik in avtomatsko iskanje asteroidov. Program, ki ga uporabljajo že dve leti, nenehno dopolnjujejo. Od maja do poletja se zaradi prenavljanja observatorija z iskanjem niso ukvarjali, elektronsko kamero pa so poslali na dodelavo v ZDA, od koder so jim jo sredi meseca avgusta že vrnil.

Z iskanjem asteroidov se ukvarja veliko astronomov, največ v ZDA, kjer iskanje podpira vesoljska agencija NASA. Zanimajo jo predvsem taki asteroidi, ki so nevarni našemu planetu.

Ti imajo lahko tudi po več kilometrov premera in potujejo po vesolju z veliko hitrostjo, zato bi ob trku z Zemljo povzročili katastrofo, pri čemer bi se sprostila energija, ki je enakovredna vsemu atomskemu orožju, ki ga imajo velesile v svojih arzenalih. Pred 65 milijoni let je asteroid, ki je padel na

posledice za slovensko narodno skupnost v primeru, da bi zaprl dvojezična sodišča v Železni Kapli, Borovljah in v Pliberku.

V približno enournem pogovoru je tekla beseda tudi o ministrom obljubi, ki jo je dal ob nekem srečanju v Celovcu, kjer je rekel, da se glede sodstva ne bo spremenilo nič brez pristanka narodne skupnosti. Minister je obljubo še enkrat potrdil.

Astronom Herman Mikuž

cu, katerega ime krasi tudi idrijsko gimnazijo.

Jurij VEGA (1754–1802) slovenski matematik, inženir, profesor na Artilerijski visoki šoli na Dunaju, kjer je docela reformiral pouk matematike, fizike in balistike. Za svoje vojaške zasluge je bil povišan v baronski stan. Napisal je več pomembnih del s področja matematike.

Med številnimi kraterji na Luni je tudi krater Vega. Prvič sta ga vrisala Madler in Beer na svojo Karto Lune (1837). Krater Vega leži na južnem koncu Luninega diska ob Mare Australe (Južno morje) blizu kraterjev Fraunhofer in Maller, to je kar na zavidljivem kraju. To je edini krater, ki je posvečen kakemu Slovencu. Gre torej za veliko priznanje našemu mate-

Zemljo, povzročil izumrtje dinosavrov. Na srečo se na krajša časovna razdobja to ne zgodi, pravi astronom Herman Mikuž in dodaja, da se tega problema zavedamo šele zadnja leta. K temu »strahu« je pripomogel komet SCHOEMAKER - Levy 9, ki je leta 1994 padel na Jupiter. Čeprav se je poprej pri zblizanju z Jupiterom razletel na manjše dele, je na planetu vseeno povzročil precejšnje »razdejanje«, po katerem so se v Jupitrovo atmosfero sprostile velikanske količine prahu, ki ga je bilo mogoče videti tudi z majhnimi teleskopi.

Čeprav imajo na observatoriju na Javorniku dva teleskopa, ki sta računalniško vodena in robotizirana ter temu primerno tudi zmogljiva, pa so se zaradi hude konkurence tudi na področju astronomskih opazovanj lotili izdelave novega. Ta bo imel glavno zrcalo s premerom kar 600 milimetrov. To bo teleskop z vrhunskim optičnim sistemom. Z njim ne bo možno vizualno, ampak samo računalniško opazovanje vesolja. Njegova zmogljivost bo tolikšna, da bo mogoče opazovati majhne asteroide v bližini Zemlje ali pa na obrobju Osončja. Razen optike bo vse ostalo proizvod domače pameti, izdelek visoke tehnologije, ki bo nared do pomladi leta 2001. Tudi to bo pomemben korak slovenske raziskovalne znanosti v Evropo!

Po zapisih zbral in uredil:
Silvo Kovač

RADIJSKI SPORED Slovenske oddaje morajo ostati!

Ana Blatnik, predsednica Delovne skupnosti »Narodnosti v SPÖ«, se je v svoji izjavi za tisk vehementno zavzela za ohranitev dnevnih radijskih oddaj na regionalnem programu ORF Koroška. »Slovenske oddaje so del koroške identitete in jih zato nihče ne sme poriniti v geto,« pravi Blatnikova. »Kurator ORF Pekarek naj premisli svoje ideje, ki so usmerjene v preteklost. Bodočnost Koroške je v sožitju in v raznolikosti, ne pa v ločevanju in getoizaciji.

KOŠARKA

KOŠ z velikimi pričakovanji v koroško ligo

Košarkarji članskega moštva KOŠ-Celovec so sklenili enotedenske priprave v Piranu in gredo z novim zagonom v prvo prvenstveno sezono 2001/2002. KOŠ-Celovec je namreč uresničil dolgoletne sanje in bo s člansko ekipo tekmoval v najvišji koroški košarkarski ligi.

V vseh letih obstoja je KOŠ tekmoval le z mladinskimi moštvi in to povsem uspešno, zahvaljujoč se zagnanosti nesebičnih funkcionarjev, ki od začetkov kluba skrbijo za vse – od prevoza igralcev do admini-

stracije – in to povsem brezplačno! Odprta ušesa in dobre pogoje za redne treninge in tekme pa so našli v Mladinskem domu Slovenskega šolskega društva.

KOŠ je v preteklih letih vzgojil številne kakovostne igralce, ki pa so žal doslej morali po dopolnitvi 19. leta zapustiti klub, ker za člansko moštvo pač ni bilo denarja. In to čeprav bi bilo tako moštvo z lastnim kadrom takoj v samem koroškem vrhu, saj je večina igralcev koroškega članskega prva-

chen iz vrst kluba KOŠ-Celovec.

Ker se je Trg letos odpovedal tekmovalju, so bivši igralci KOŠ-a skovali načrt za slovensko člansko moštvo in ga uresničili. Cilj igralcev v prvi sezoni je uvrstitev med najboljša štiri moštva, stroški za člansko ekipo pa bodo znašali okrog 300.000 šilingov letno. Zagnani igralci so odločni in optimistični, da bodo lahko tudi finančno plat uredili s pomočjo sponzorjev, v pomoč pa jim bo tudi Slovenska športna zveza. I. L.

NOGOMET/KOROŠKA LIGA

SAK z zmago na vrh

V napetem celovškem derbiju v Welzeneggu so igralci SAK dokazali svojo izkušnjo, ki je ekipi v tej tekmi zagotovila zmago.

Prvič se je zatrešla nasprotnikova mreža tik pred koncem prvega polčasa – v 43. minuti je Bürger postavil na 1 : 0 za svojo ekipo, potem ko je Zimmerling že izpustil dve »stoodstotni«. Že v 46. minuti je odlični Kraiger povišal na 2 : 0, odkar so domačini spet prevzeli iniciativo na igrišču. Orger je že v 52. minuti popravil rezultat na 1 : 2, kmalu navrh pa je Kitz prišel do kar nekaj lepih priložnosti, enkrat je celo zadel vratnico. Obramba SAK pa je v kooperaciji z boginjo Fortunno preprečila vse napade igralcev iz Welzenegga in v 93. minuti je Zimmerling le še olepšal rezultat z zadetkom na 3 : 1.

V naslednjem krogu je za SAK, ki se je z zmago povzel spet na vrh lestvice v koroški ligi, na sporedu zanimiv dvoboj. Nasprotnik Lendorf je kot SAK v igri izpadel iz regionalne lige in se je v prvih tekmah izkazal kot eden najbolj nevarnih nasprotnikov za naslov prvaka. Tekma bo odigrana v nedeljo, 16. septembra, ob 16.00 v gosteh pri Lendorfu.

Rezultati: Treibach – Landskron 1 : 0, Trg – Nußdorf 3 : 1, Magdalen – Friesach 0 : 1, Maria Gail – ATUS Borovlje 0 : 3, Welzenegg – SAK 1 : 3, Wietersdorf – St. Michael/L. 0 : 1, St. Andrä – Lendorf 0 : 1

Podliga-vzhod: Bilčovs izgubil Wernerja Kuessa

»Obvezna« zmaga proti predzadnji Šmarjeti je bila za ekipo iz Bilčovsa jasna stvar. Kar s 3 : 0 je ekipa premagala v vsakem oziru slabše goste. Za zadetke so poskrbeli Jesih (6.), Petrovič (60.) in Woschitz (65.), zmaga pa je Bilčovs dra-

go stala: libero Werner Kuess je v 28. minuti utrpel hudo poškodbo in bo izpadel za dalj časa. Bilčovs, ki je sedaj z desetimi točkami na osmem mestu na lestvici, pa mora v naslednjem krogu na domačem terenu nastopiti proti Mostiču.

Rezultati: Bilčovs – Šmarjeta v R. 3 : 0, ASV – Ruda 7 : 0, ATSV Wolfsberg – Klopj 1 : 1, Mostič – Podkrnos 3 : 2, Metnitztal – Grebinj 1 : 5, Velikovec – Launsdorf 9 : 3, Žrelec

treh porazih se je ekipa sedaj že povzpela na peto mesto, s tendenco navzgor! Šmihel je slavil »obvezno« zmago proti Labotu, 2 : 0 sta zadela brata Helmut in Walter Motschilnik. Tudi Globasani so se s tremi točkami vrnili iz Labotske doline, pri zmagi z 2 : 1 proti Šentlenartu je vratar Burek celo ubranil enajstmetrsko. Metlova pa je s triumfom 1 : 0 nad Rikarjo vasjo preprečila, da bi se le-ta povzpela na vrh lestvice.

Rezultati: Šentlenart – Globasnica 1 : 2, Vovbre – Šentpavel 0 : 0, Labot – Šmihel 0 : 2, Metlova – Rikarja vas 1 : 0, St. Stefan – Eitweg 1 : 1, Tinje –

Žitara vas hoče letos osvojiti naslov prvaka v 1. razredu D

– Liebenfels 3 : 1

1. razred D: Žitara vas hoče na prvo mesto

S četrto zaporedno zmago – tokrat z 2 : 1 proti Pokrčam – je ekipa iz Žitare vasi dokazala svoje ambicije: »Cilj je letos vstop v podligo«, pravi predsednik kluba Erich Wicher. Po

Železna Kapla 2 : 0, Žitara vas – Pokrče 2 : 1

8. krog (15./16. 9.): Šmihel – Vovbre, Šentpavel – Šentlenart, Žitara vas – St. Stefan, Pokrče – Rikarja vas, Globasnica – Metlova, Eitweg – Tinje, Železna Kapla – Labot

T. G.

SMUČARSKI SKOKI

Zmagovalec Malysz, Fras šesti

S tekmami na Japonskem se je končalo tekmovalje za poletno veliko nagrado v smučarskih skokih. Na zadnji tekmi v Hakubi je zmagal do-

mačin Masahiko Harada, drugi je bil Avstrijec Martin Höllwarth in tretji Slovenec Peter Žonta. V skupnem seštevku je slavil Poljak Adam Malysz (397 točk), drugi je bil Andreas Goldberger (364) in tretji Stefan Horngacher (357). Med Slovenci je bil najboljši Damjan Fras (223) na šestem mestu, Igor Medved (213) je bil sedmi.

D. T.

NOGOMET/SLOVENIJA

Remi z Jugoslavijo vreden zmage

Slovenski nogometaši so storili še en odločen korak k odhodu na svetovno prvenstvo, ki bo prihodnje leto na Japonskem in v Južni Koreji. Minulo sredo so Slovenci igrali v Beogradu z Jugoslavijo 1 : 1 (gle danost tekme je bila v Sloveniji celo 71-odstotna) in si praktično priigrali dodatne kvalifikacije, kjer bo njihov najverjetnejši tekmelec Romunija. To je bil že tretji remi med Jugoslavijo in Slovenijo (dvakrat se je tekma v kvalifikacijah za SP končala 1 : 1, na lanskem EP pa je bil rezultat 3 : 3), ki pa je bil za Slovence enak zmagi. Tako smo Slovenci še enkrat dokazali, da nas v Beogradu

neupravičeno zmerjajo s »smučarji«. Slovenija mora 6. oktobra v Ljubljani le še premagati Ferske otoke, kar pa ob odsotnosti poškodovanih (Zahovič, Rudonja, Simeunovič) ter porumenelih (Pavlin, Čeh, Ačimovič) ne bo enostavna naloga. Če pa bi Rusija izgubila doma proti Švici, ima Slovenija celo možnosti za prvo mesto in neposreden odhod v Azijo.

Rezultati 7. igralnega dne v ligi Si.mobil:

Šmartno – Rudar (Velenje) 1 : 1, HIT Gorica – Mura 0 : 0, Koper – Domžale 4 : 0, Korotan (Prevalje) – Maribor 0 : 2, Publikum (Celje) – Primorje Ajdovščina 1 : 3, Triglav (Kranj) – Olimpija 0 : 1; vrstni red: Primorje in Maribor po 16 točk, Koper 15, Publikum in Olimpija po 11, Šmartno 9, Mura in Rudar po 8, Triglav 7, Korotan 6, Domžale 5, HIT Gorica 3

Pari 8. igralnega dne, 15. septembra:

Maribor – Mura (18.00), Rudar – Triglav (19.00); 16. septembra: Domžale – Šmartno, Primorje – Koper, Korotan – Publikum (vse ob 16.30), Olimpija – HIT Gorica (20.00)

D. T.

SUPER-TRIM-SEDMEROBOJ JUŽNOKOROŠKIH VASI

Predzadnji tekmovalni dan

22. septembra 2001 v Zahomcu!

2. Super-Trim-Sedmerboj južnokoroških vasi 2000/2001, ki ga prireja Slovenska športna zveza (SSZ) v sodelovanju s krajevnimi športnimi in kulturnimi društvi, stopa v zaključno fazo: po poletnem odmoru je v soboto, 22. septembra 2001, s pričetkom ob 13. uri, na sporedu 6. in predzadnji tekmovalni dan v Zahomcu. Prireditelj je ŠD Zahomc/SV Achomitz, tekmovalje pa bo potekalo pri skalnici oz. pred novo »hišo športa in gasilcev«.

Aktivne udeležence čakajo zanimive športne panoge, po razglasitvi rezultatov pa je na sporedu še zabavni zaključek. Predvidena je tudi avtogram-ska ura mladega vrhunkega skakalca in dvakratnega juniorskega svetovnega prvaka v ekipi Stefana Kaiserja. Po petih tekmovalnih vodi zmago-

valec 1. Super-Trim-sedmerboja Železna Kapla s 69 točkami pred Bilčovsom (59). Nadaljna razvrstitev: 3. Šentprimoz 47, 4. Pliberk 32, 5. Sele 30, 6. Loče ob Baškem jezeru/Podgorje 24, 7. Zahomc 20. Predvidene panoge 6. tekmovalnega dneva v soboto, 22. septembra 2001, ob 13. uri v nordijskem centru Zahomc: * **moški:** gorski tek od izteka skakalnice do odskočne deske 70-metrške skalnice (približno 200 m) * **ženske:** dviganje uteži na čas * **fantje:** dirka s kotaljkami (speed-roller-blades) na asfaltu – 1500 m * **dekleta:** spretnostni slalomske tek z ovirami – 250 m

Veliki finale je na sporedu v soboto, 13. oktobra 2001, s pričetkom ob 13. uri v Vidri vasi pri Pliberku. Prireditelj je ŠD Pliberk.

ŠAHOVSKI OREH št. 170

Silvo Kovač

Ewue – Keres / Haag – Moskva 1948

Estonski velemejster Keres – »večno drugi« je imel v svojih partijah prefinjen čut za pozicijsko nadigravanje nasprotnika. V zgornji partiji je kot črni, ko je bil na potezi, s skritim manevrom figur še stopnjeval napad na belo ro-

kado in zmagal. Za enkratno rešitev oreha se velja potruditi!

Rešitev št. 169

Že s prvo potezo Lf3! želi beli odstraniti črnega lovca s poševice b1 – h7, obenem pa grozi 2.Lc6+. Na 1...Lf3: 2.h7; na 1...Lb1 2.Lc6 mat. Smislov je zato z manevrom 1...b5+ pripravil zanko, vendar je beli previden in odigra 2.Kc3! in na 2...Sg5 3.h7 in velemejster Smislov se je vdal! Beli ne sme vzeti strupenega kmeta 2.Kb5? zaradi 2...Sd4+ in izgubi lovca na polju f3. Na 3...Lh7: 4.Lc6 mat; na 3...Sh7: 4.Le4: z zmago belega.

